

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nagybecskerek, 1916.

XIV. évfolyam, 229. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
: : detési irodák. : : :

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Péntek, október 6.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott telefonjelentései. —

***

A románok kiszorítása Erdélyből.

Diadalmas előnyomulásunk Erdélyben. — Brassó felé. —
A Dunán átkelt román sereg megsemmisítése. — Bukarest
pusztulása.

Diadalmas előnyomu- lásunk Erdélyben.

Budapest, okt. 6. A sajtóhad-
szállásról jelentik a Magyar Távirati Iro-
dának:

Az Olt partjain küzdő szövetséges
német, magyar és osztrák csapatoknak
a várakozáson felül rövid idő alatt sike-
rült előnyomulniok kelet felé. Ezáltal a
második román hadsereg két csapatát
visszaszorították. A nagyszebeni győze-
lem eredménye, hogy csapatainknak nem
csak szintén várakozáson felül sikerült
Fogarast felszabadítani, hanem a vá-
rososon túl széles arcvonalban előnyomu-
laniok kelet felé. Ugyancsak a nagysze-
beni győzelem eredménye az, hogy csa-
pataink a második román hadsereget
nyugat felől nagyobb erővel kaphatták
oldalba s ezáltal az arcvonal irányának
részleges megváltoztatására kényszerítet-
ték. E körülmény tette lehetővé, hogy
csapataink mintegy tizenöt kilométernyire
jutottak Fogarason túl s elérték a Fo-
garasból Brassóba vezető uton Persány
és Sárkány községekbe, valamint a Nagy-
küküllő vármegyében fekvő Zsibert nagy-
községbe. Ez utóbbi tizenöt kilométer-
nyire van Köhalomtól.

A románok helyenkint makacs el-
lentállást fejtenek ki, így Szóvátánál, ahol
makacs ellentámadással léptek föl.

Tekintve a román sereg kedvezőtlen
stratégiai helyzetét vezetésünk fölényé-
vel, csapatainknak erőszakolt menetelés-
ben megnyilvánuló áldozatkészségével
szemben, az ellenség ellentállása nem
vezethet eredményre.

Ar arcvonal többi részén a magyar,
osztrák és német csapatok érdemeit
szintén nem lehet elvitatni, de különös
elismerés illeti ama csapatokat is, ame-
lyek Petrozsénynél ujabban a románok
fölé kerekedtek s a románokat a Vulkán-
és a Szurdoki-szoros felé szorították.

Budapest, okt. 6. Berlinből sür-
gönyzik: Az orosz határról jelentik a
National Zeitungnak:

Bukarestből érkező hírek szerint, a
románok most már beismerik nagysze-
beni vereségüket s ezt az ellenség fölé-
nyes légiszolgálatával mentegetik, amely-

nek ily módon sikerült Nagyszeben mö-
gött a legnagyobb csöndben nagy sereget
összegyűjteni s nyomban offenzívát kez-
deni. Így azután a románok igen bonyo-
lult hátsó összeköttetéseit elvágták. A
román csapatok csak uttalan hegyvidék-
ken menekültek. Ily módon a hadsereg
majdnem egészen odaveszett. Bármily
fájdalmas is azonban a veszteség, mond-
ják a románok, az újabb ágyuszállitmá-
nyok utban vannak.

A Dunán átkelt román sereg megsemmisítése.

Budapest, okt. 6. Szófiából sür-
gönyzik:

A románok dunai átkelése hivata-
los jelentés szerint, tizenhat zászlóalj
teljes katasztrófájával végződött. A ro-
mánok két tűz közé kerültek. Amikor
kitűnt, hogy az ellentállás lehetetlen
egyrésztük a Duna felé futott s csolna-
kokban vagy uszva próbáltak menekülni.
Ezeket monitoraink ágyutüze megtize-
delte és a Duna hullámai mint Tutra-
kánál, számtalan román holttestét nyel-
ték el. A tizenhat zászlóalj legnagyobb
része keleti irányban próbált menekülni,
itt azonban az előrenyomult tutrakani
helyőrség fogadta. A tegnapi rendkívül
véres délelőtti tökéletesse tette a Dunán
átkelt románok katasztrófáját. A ke-
zünkbe került foglyokat sokkal könnyebb
megszámlálni, mint a holttesteket, ame-
lyek a harcteret borítják, vagy pedig a
Duna hullámain usznak lefelé. A rahovoi
győzelem Szófiában leirhatatlan örömet
keltett.

Radoszlavov miniszterelnök a leg-
borzasztóbb jelentéseket kapta a kegyet-
lenkedésekről, amelyeket a románok bol-
gár földön való tartózkodásuk alkalmá-
val és a menekülésük közben elkövet-
tek. Nemcsak leégett falvakat, hanem
rettenetesen lemészárolt bolgár parasz-
tok, asszonyok holttesteit találták, ame-
lyek állapotát újságpapiroson leírni nem
lehet.

Bukarest pusztulása és újabb bombázása.

Budapest, okt. 6. Berlinből sür-
gönyzik:

Bukarestben eddig negyvenkilenc
épület pusztult el, köztük a tüzérségi
laktanyák, katonai épületek, erődítési
épületek, katonai eleségraktárak s a vil-
lamos művek.

Budapest, okt. 6. Berlinből sür-
gönyzik:

Tegnap hét német repülő bombázta
Bukarestet. Hat ház teljesen rombadőlt
s sok halott, még több sebesült.

Elsülyesztett nagy angol gőzös.

Budapest, okt. 6. Londonból
sürgönyzik: Hivatalosan jelentik:

A Franconia 18,150 tonnás angol
gőzöst a Földközi-tengeren ellenséges
buvárhajó elsülyesztette. A személyzetből
háromszázkét embert megmenkítették. Ti-
zenketten vízbefultak.

A román hadsereg új parancsnoka.

Budapest, okt. 5. Gentből sür-
gönyzik:

Mint Bukarestből jelentik, Coltu
Vazul tábornokot kinevezték az egész
román hadsereg főparancsnokává.

A görögországi anarkia.

Budapest, okt. 6. A Daily Te-
legraph jelenti Athénből:

Szerdán 200 tiszt és 2000 katona
elindult Pireuszról Szalonikibe. „A nem-
zeti védelmi bizottság” hadereje immár
százhatvanezer emberből áll.

A törökök győzelmes harcai Perzslában.

Budapest, okt. 6. Konstanti-
nápolyból sürgönyzik a Magyar Távirati
Irodának: A főhadiszállás jelenti e hó
4-ikéről:

Perzsa front:

A perzsi császári ottomán hadse-
reg győzelmes fölszabadító hadművele-
teire támaszkodva, a perzsi bachtárok
az ellenség elleni szent háborúra hatá-
rozták el magukat s Isphahan városát
megszabadították az ellenségtől.

Az oroszoknak egy hét óta Hama-
dantól száztíz kilométernyire északnyu-
gatra fekvő Bidjál ellen intézett számos
támadását teljesen visszaverték. A dön-
tően megvert ellenség futásban keresett
menedéket. Halottakban szenvedett vesz-
teségeitől eltekintve, nagymennyiségű mu-
niciót, fegyvert más hadianyagot vesztett.

Ravanduztól harminc kilométernyire
északra az oroszok támadása az ellen-
ség vereségével végződött.

A Kaukázusban csatározások.

Gondoskodás az erdélyi menekültekről.

— Az alispán utbaigazításai. —

Nagybecskerek, okt. 6.

Mint hogy az erdélyi határszéli vármegyék-ből menekültek, illetve Brassó- és Nagyküküllő-vármegye lakossága oly nagy számban érkezik Torontál vármegyébe, hogy elhelyezésük és ellátásuknak a legnagyobb előrelátás és gondosság mellett válik lehetővé, Janó Ágoston alispán szükségesnek tartja, hogy már kiadott rendelete pótlásul a menekültek elhelyezésének és ellátása körüli eljárásnak lehető egyöntetűvé tételére, az e részben kiadott miniszteri rendeleteket figyelembe véve, némi általános utbaigazításokat adjon.

Ennek folytán az alispán valamennyi főszolgabíróhoz, polgármesterhez és rendőrkapitányhoz most rendeletet intézett, amelyben az erdélyi menekültekre nézve a következő utbaigazítást adja a hatóságoknak, amely egyúttal a menekültek tudomására is szolgálhat.

Az elhelyezés.

A menekülteket egyes házakba épp úgy kell beszállásolni, mint a katonákat, azzal a különbséggel, hogy ezek túlnyomó részben asszonyok és gyermekek, tehát nagyobb kényelmet igényelnek, mint a viszontagságoktól edzett katonák.

Ha a községben olyan épületek vannak, ahol a menekültek tömegesen is beszállásolhatók, így csoportos elhelyezésre alkalmas egyének ide szállásolandók.

Élelmezés.

A menekültek élelmezése a mai viszonyok között a legnehezebb feladat, ez igényli tehát a hatóságok legnagyobb találékonyságát és gondosságát.

Ahol a szállásadók vállalkoznak a menekültek ellátására, lehetőleg ezekre kell azt bízni, de az eljárásnak kell megállapítani, hogy az élelmezés miből álljon és amennyiben a szállásadó térítést kíván, mily összeg lesz a menekültek élelmezéséért fejenként fizetendő.

Ha a menekült vagyonos, az ellátási költségeket maga fizeti, ha azonban vagyontalan, helyette az élelmezési költséget a község téríti meg hetenkint a szállásadó által benyújtott számla alapján azon állami segély terhére, mely a menekültek részére kiutaltatik.

Ha a magánháznál elszállásolt menekültek a szállásadónál élelmezést nem kaphatnának, csoportonként közös konyhák kell a számukra felállítani, éppen így kell eljárni a tömegesen beszállásolt egyénekkel is.

A közös konyhák ellátásának költségei elsősorban abból az ellátási segélyből fedezendők, amit az állam a menekülteknek juttat.

Nem lehet kifogás az ellen sem, ha egyes menekült családok a részükre adott államsegélyből önmagukat külön kívánják élelmezni, ez esetben az élelmickek és tüzelő beszerzésében azokat az előjárásnak hathatósan támogatni kell.

Különös gondot kell fordítani arra, hogy a gyermekek elegendő tejet és más nekik megfelelő táplálékot kaphassanak.

A segélyezés.

A menekültek ellátására és segélyezésére szolgál az államsegély és a társadalmi segély.

Az államsegély az állam által megállapított azon fejenkénti 1 korona segély, mely azon menekültek részére, akiknek megélhetésükre elegendő pénzük nincs, rendes fizetést vagy egyéb járandóságot nem élveznek és megélhetésüket biztosító keresetforrást nem találhatnak, — tehát önmagukat és családjukat el tartani nem bírják — a kormány részéről kiutaltatik.

Ezen állami segélyt csak azoknak lehet kifizetni, akik természetbeni ellátásban nem részesülnek, egyébként, ha ellátásukról a község gondoskodik, az államsegély ennek költségére számolandó el.

Az államsegély bizonyos időközökben (hetenkint) osztandó ki oly jegyzék mellett, melyen az illetők az átvett aláírásukkal elismerik. A szükséges összeg a községi pénztárból előlegezendő és 2 hetenkint a kiosztási jegyzék beküldése mellett elszámolandó. Ezen elszámolás alapján fogja az alispán a kifizetett összegeket a községi pénztárnak visszatéríteni.

Ha a község a menekültek ellátására 2 hetenkint szükséges pénzt előlegezni nem bírja, távirati kérelmére az alispán elszámolásra megfelelő összeget bocsát rendelkezésére.

Az állami segélyben azokat kell részesíteni, akik a hatóságilag kiűrt területéről érkeztek. Akik nem ilyen területekről valók, állami segélyre nincs igényük, legfeljebb annyi támogatásban részesíthetők, hogy régi lakóhelyükre visszatérhessenek. Aki azt a helyet, ahol a segélyezettek közé már felvétel, elhagyja, új tartózkodási helyén csak az esetben részesíthető segélyben, ha hatóságilag odaültetett.

A tényleges szolgálatban álló állami, vármegyei, városi tisztviselők és egyéb alkalmazottak, továbbá községi jegyzőkről való gondoskodás, ezen községsegélyezés keretébe nem tartozik, mert ezek rendes és rendkívüli illetményeiknek folyósítása iránt külön történt rendelkezés.

Magán hivatalnokok, kereskedelmi alkalmazottak és hasonló szakmába tartozók csak addig segélyezendők, amíg munkaadóiktól valamely segély, vagy ellátást avagy valamely alkalmaztatást nem kapnak.

Aki valamely keresethez jutott, annak állami segélyét, annak a hének végén, amelyben munkába állott, be kell szüntetni.

Munkabíró menekülteknek, akik még munkába nem állottak, állami segélyt csak az esetben lehet ideiglenesen kiszolgáltatni, ha igazolják, hogy munkára előjegyeztettek ugyan, de számukra megfelelő munkaalkalom kijelölhető nem volt.

Az a munkabíró menekült, aki a részére kijelölt munka vállallását megtagadja, vagy a vállalt munkát alapos ok nélkül elhagyja, további államsegélyre igényt nem tarthat.

Az állami segélyen túlmenő támogatás a társadalmi jótékonykodás feladata marad. Ezen a téren a segítés leghelyesebb módja az, ha a társadalom igyekszik lehetővé tenni, hogy a menekültek az állami segélyből életfenntartásuk szükségleteit könnyebben szerezhessék meg, az ilyen segítség, akár valamely alkalmas intézmény (népkonyha) útján, akár természetben adható anyag (liszt, burgonya, zsir stb.) adományozásával történhetik. Ugyancsak a társadalmi jótékonykodás legalkalmasabb arra is, hogy egyes esetek sajátos körülményeihez alkalmazkodjék ott, ahol az illető menekült társadalmi állása, egyéni és családi helyzete különleges elbánást igényel.

A társadalmi gyűjtésből adható pillanatnyi segély olyan intelligensebb egyének részére, akik teljesen pénz nélkül menekültek és olyanoknak, akik podgyászuk elvesztése, vagy egyéb körülmények miatt zavarba kerültek.

Amennyiben ilyen segélyezésre szükség van, erre a célra az alispán a rendelkezésére levő összegből megfelelő összeget fog utalványozni.

Mivel azonban az alispán rendelkezésére bocsátott ily összegek nem lesznek elegendők az igények kielégítésére, szükséges, hogy minden község külön is gyűjtjön, mert sok helyen az államsegély a menekültek ellátására nem lesz elegendő és azt a hiányt is ily magán adományokból kell majd pótolni.

Akik otthon hadisegélyt élveztek, itt is megkapják, ha eddigi segélyezésüket elfogadható módon (fizetési könyvecskével, eddigi tartózkodási helyük előjárásának, vagy két hitelt érdemlő tanúnak jegyzőkönyvi nyilatkozatával) igazolni tudják.

Akik a belügyminiszter által engedélyezett ellátási községben részesülnek, hadisegélyben csak akkor részesíthetők, ha a hadisegély összege az engedélyezett közellátásnak összegét meghaladná. Ha a hadisegély összege nagyobb lenne mint a menekült által élvezett közellátási összeg, hadisegélyként csak a különbözet állapítandó meg és fizetendő ki. A társadalom által a menekültnek nyújtott segély a hadisegélybe be nem számítható.

Nyugdíjak és fizetési előlegek.

A nyugdíjazott vármegyei és községi alkalmazottak a belügyminiszternek f. évi 136.913. számú rendelete alapján a rendes lakhelyükre illetékes alispán, — tehát a brassó megyeieknek a jelenleg Nagybecskereken tartózkodó brassói alispán — az élvezett nyugdíj mérvének megfelelő havi előleget utalványoz a nagybecskereki adóhivatalnál. Ugyancsak ő van felhatalmazva, hogy a vármegyei tisztviselőknek és egyéb alkalmazottaknak rendes fizetésük helyett ennek megfelelő havi előleget utalványozhasson.

Az állami alkalmazottaknak ily előlegek utalványozása végett a nagybecskereki kir. pénzügyigazgatóhoz kell fordulniok.

Akik nyugdíjat élveznek, az állam részéről kiutalt napiellátásban csak akkor részesülhetnek, ha nyugdíjuk az 1200 koronát meg nem haladja. Ha azonban családtagjaik nagyszámú miatt segélyre volnának utalva, ez viszonyukhoz mérten a társadalmi uton gyűjtött segélyösszegeből adható.

Felruházás.

A szegényebb sorsú menekültek között sokan vannak, akik hiányos ruházatban, különösen cipő nélkül menekültek, ezeknek ruhával való ellátása a társadalomnak a feladata lesz.

Az állam erre a célra a társadalom által gyűjtött pénzből egy aránylagos összeget kiállításba helyezett ugyan, de mivel az előrelátólag elegendő nem lesz, azért arra kell törekedni, hogy a község körében gyűjtésük össze a szükséges ruhaneműeket.

Különösen arra kell törekedni, hogy a gyermekek legyenek sürgősen ellátva a ma-holnap bekövetkező zordonabb időnek megfelelő ruházattal.

Lovak és háziállatok ellátása.

Mint hogy a menekültek egyrésze szekereken érkezik, azok lovainak és igavonó-állatainak elhelyezéséről és ellátásáról is gondoskodni kell.

Az ilyen fogattal érkező menekülteket lehetőleg oly gazdánál kell elhelyezni, ahol az igavonó-állatok az eltartás és még méltányosan megállapítandó munkabér fejében a gazdaságban használhatók lesznek.

A munkára nem alkalmas egyéb háziállatok a községi legelőn helyezendők el.

Foglalkozás közvetítése.

Arra kell törekedni, hogy a menekültek mielőbb kenyérkereső foglalkozást kapjanak. Gondoskodni kell tehát, hogy egy gazdasági, mint az ipari munkára alkalmas egyének minél hamarabb munkába álljanak.

A menekültek foglalkoztatása körül azonban szigorúan és gondosan kell ügyelni arra, hogy a munkaadók a menekültek helyzetével vissza ne éljenek és különösen, hogy egyes gazdák a menekülteknek adott szállás fejében azoktól oly munkát ne követeljenek, ami az amugyis erkölcsi kötelességből adott szállás értékét túlhaladja és őket valamely kereseti alkalmától fosztja meg.

Egészségügyi felügyelet.

A menekülteket a községbe érkezésük alkalmával orvosilag meg kell vizsgáltatni és egészségi állapotukat figyelemmel kell kísérni. A betegek gyógykezeléséről és az országos betegápolási alap terhére rendelhető gyógyszerrel való ellátásáról, szükség esetén kórházba szállításukról, gondoskodni kell, amennyiben pedig fertőzőbetegség fordulna elő, azonnal meg kell tenni a szükséges előirt óvintézkedéseket.

Miután az alispán még intézkedik a felügyeletéről, a menekültek nyilvántartásáról, igazolásáról, rendeletét a következőképpen végzi:

Mindezeknek a feladatoknak minél sikeresebb megoldhatása végett, elsőrendű kötelessége a hatóságnak, hogy az emberbarátok munkásságát saját tevékenységével hozza összhangba, tanácsaival, utbaigazításaival és kezdeményezéseivel működők közre az adakozó készség ébrentartásában és fokozásában, általában pedig kellő tapintattal, körültekintéssel és az adakozók eredeti szándékának és kívánásának tiszteletben tartásával, törekedjen a segélyezésnek tervszerű, egységes irányú adni és e végből a különböző társadalmi tényezők és a helyi hatóságok között állandó érintkezést létesíteni.

A jótékonykodásnak ez a szervezetsége eljött fogja venni az erők elforgatásának és legalkalmasabb annak megállítására, ami a tapasztalatok szerint ma még elég gyakori eset, t. i. hogy a segítség az egyik helyen a szükség mértékét túlhaladja, másutt pedig vagy csak csekély mértékben érvényesül, vagy egészen el is marad.

Jól tudom, hogy a mai nehéz élelmezési viszonyok mellett a menekültek megfelelő ellátása a községnek és a helyi hatóságoknak gondot okoz, de mivel a háború okozta szenvedéseket, nélkülözéseket és kényelmetlenségeket lehetőleg egyenletesen kell megosztanunk, elengedhetetlen kötelességünk, hogy az érzékenyebben sújtott honfitársaink helyzetén tőlünk lehetőleg enyhíteni igyekezzünk.

Türelemmel és elnézéssel kell tehát lennünk a sorsüldözött népek még esetleges hibáival szemben is, jóakarattal és szeretettel kell felkarolni minden ügyüket, meg kell velük osztani feleslegeinket és nem szabad sajnálnunk semmi fáradságot, hanem minden lehető el kell követnünk, hogy helyzetüket elviselhetővé tegyük. Érezniük kell azt a lelki melegséget, amelyből a közismert magyar vendégszeretet fakad, meg kell mutatnunk a világnak, hogy Magyarország népeinek erkölcsi tömörülése és együttérzése az a hatalmas erő, mely a magyar nemzetet legyőzhetlenné teszi.

Könyveket a harctérre! Küldjünk könyveket és folyóiratokat a harctérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontál-megyei Közművelődési Egyesület készségei továbbítja.

HIREK.

— Hivatalos jelentések október hó 5-ikéről.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harcér:

Román harcervonal:

Orsova környékén csapatainkat nyugati irányban visszazoritották. Petrozsénytől délre az ellenség a határhágók felé visszavonul. A Fogarasnál előnyomuló szövetséges hadak a városon túl jutottak. Az erdélyi keleti harcervonaltól, egy erős román támadáson kívül, melyet Szovátánál visszautasítottunk, más jelenteni való nincs.

Az aldunai román átkelés eredménye, amelyet az entente a szokott tuzással hirdett a szövetséges vezérkarok jelentéseiből ismeretes. Az ellenség sokkal rövidebb idő alatt hagyta el a bolgár területet, mint amennyi idő alatt arra léphetett. Amint elfogott román szikratáviratok igazolják, derék dunai flottilánk határozott és bátor föllépése ezekre az eseményekre döntő befolyással volt.

Károly főherceg lovassági tábornok harcervonala: Nincs különös esemény. Lipót bajor herceg vezértábornagy harcervonala: Volhyniában az ellenség minden kísérlete a negyedik hadsereg harcervonalának megingatására tegnap is teljesen eredménytelen volt. Az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek. A Stochod alsó folyása mentén az ellenség gyengébb előretörései hasonló kudarcra végződtek.

Olasz harcér:

A Karszt-fensíkon a tüzérségi harc teljes hevességgel tart. Az ellenséges gyalogság helyenkint megkísérelte, hogy támadásra induljon, ágyutüzünk azonban ebben megakadályozta. A Fleims-völgyi harcervonalon a tüzérségi harc tovább tart. A helyzet változatlan. A Cimonén csapataink a szeptember 23-ika és október 2-ika közötti időben 35 eltemetett olaszt mentettek ki. Összesen 482 foglyot szállítottak be, 6 géppuskát, 3 bombavetőt és sok puskát zsákmányoltak.

Délkeleti harcér:

Albániában nem történt különös esemény.

Események a tengeren:

Október 4-én este egy tengeri repülőrajunk a Gradó melletti ellenséges repülőállomásra, továbbá katonai építményekre Monfalconében, San Cianóban és Strazansanóban igen jó eredményekkel dobott nehéz, közep és könnyű bombákat. Repülőgépeink, dacára a heves ellenséges lövésnek, sértetlenül bevonultak. — A hajóhadparancsnokság.

A német nagy főhadiszállás jelentései:

Nyugati harcér:

Rupprecht trónörökös hadserege: A Sommetől északra levő csapatok az ellenséges gyalogsági támadásokat megelőző erős tüzérségi tevékenység a legnagyobb hevességre fokozódott. A rohamra induló ellenséges gyalogságot a legtöbb helyen már tüzérségünk lefogta. Így teljesen összeomlott egy angol támadás a Mouquet-major és Coucellette között. A Courcellette és Hancourt la Paye között előretörő ellenség csak Lesas mellett jutott állásunkig, ahol gyalogságunk az angol gyalogságot ennek nagy veszteségeivel legyőzte. Hasonlóképpen meghiusult vonalaink előtt egy a Rancourt-Bouchavennes-vonalból indított francia támadás. Frycourt és Mancourt között tegnap reggel heves harc mellett néhány árkot elvesztettünk. — A trónörökös hadserege: A Maas két oldalán élénk tüzérségi harc.

Keleti harcér:

Lipót bajor herceg hadserege: A Stochod-mentén gyöngébb ellenséges osztagok többször eredménytelenül támadtak. Lucktól keletre az oroszok minduntalan megújították bősztámadásaikat, de nem értek el semmit. A támadások hullámain tüzérségünk, gyalogságunk és géppuskáink minden alkalommal össze-lövöldözték, csak Zubelnótól északra nyomultak be gyöngébb osztagok állásainkba, ahonnan azonban rögtön ismét kivetítettük őket. Repülőink, akik a táborok, gyülekezett csapatok és vasúti telepek ellen intézett sikeres támadásaikkal az ellenségben már az előző napokon is kárt tettek, tegnap számos bombával felgyújtották a roziszei pályaudvart és a közeli hadtáborrendezéseket. — Károly főherceg hadseregharcervonala: Különösebb jelentőségű esemény nem volt.

Erdélyi harcér:

Petrozsénytől keletre több ízben vissza-

vertünk román támadásokat. A Báránykut vidékén még másodikán támadásra indult második román hadsereg az Olt völgyében a Sinka mögé visszavonult és tovább északra is hátrált. A hátszegi hegységben a Strigy-völgy két oldalán az ellenség hiábavaló veszteségteljes támadásai után a határmegszakításokra huzódik vissza. A Duna mentén Orsovánál egy ellenséges előretörés tört nyert.

Balkán harcér:

Mackensen hadserege: A Karaonnan-cobadinui vasúttól keletre az ellenség támadásait éppen úgy, mint másodikán, visszavertük.

Macedóniai harcervonal:

A Midza-Planina-magaslatot az ellenség tartja. Egyébként a helyzet a Presba-tótlól egészen a Strumáig változatlan. A Struma balpartján folyó harcokban Jenikői falut ismét elvesztettük. — Ludendorff.

— **Október 6.** A középületekről fekete lobogók hirdetik az aradi vértanuk napjának mai évfordulóját, amely immár hatvanhét-szer köszönt ránk fekete gyászával. Az ország a mai szörnyű időkben esőndes elmélyedő kegyelettel emlékezik meg a tizenháromról s ilyen esőndes ünneppel ülte meg a mai évfordulót Nagybecskerek város közönsége is. A rom. kath. plébánia-templomban ma délelőtt 10 órakor ünnepes gyásztisztiztelet volt, amelyet Magyary Pál pápai kamarás apátplébános végzett nagy papi segédlettel. Az istentiszteleten megjelentek az összes polgári hatóságok dr. Dellimanic Lajos főispánnal élőkön, továbbá a testületek, intézetek és nagyszámu hívő közönség. Az istentisztelet után a közönség kivonult a Ferencz József-terre Kiss Ernő vértanu tábornokunk szobra elé, ahol Krumenacker Ferenc számtanácsos a Kaszinó-társulat, Somfai János szerkesztő a kulturegyesület, Nagy László tanfolyamhallgató pedig a közg. tanfolyam nevében megkoszorúzták a szobrot. A koszorúzás után a közönség széteszött.

— **Hosszu nap.** Ma este 6 órakor kezdődik a zsidók Engesztelő napja, amelyet köznapian Hosszu napnak neveznek. Ezen a napon engesztelésül éhezéssel sanyargatják magukat a zsidók teljes huszonnégy óráig, vagyis másnapig, amikor az első csillag feltűnik az égen. Az emberiségnek már több mint két éve tart a sanyargatás hosszú napja s bár a zsidók csillagával együtt mindnyájunkra ragyogna föl már a béke megváltó csillaga.

— **Kinevezések a postánál.** A m. kir. posta- és távirtd. vezérigazgató a nagybecskereki posta- és távirtd. hivatalnál kinevezte: Meiszner Ottó segéd-tisztet segédellenőrré, Wentzel József II. oszt. kezelőt I. oszt. kezelővé, Meiszner Ottóné II. oszt. kezelőnőt I. oszt. kezelőnővé, Haupt Beláné II. oszt. kezelőnőt I. oszt. kezelőnővé, Bischák Ilona kiadónőt II. oszt. kezelőnővé.

— **Katonai kinevezések.** A király az 5-ik honv. gyalogezredben Papp Sándor, Krausz Dezső, Kronits Vladimir, Berger Sándor, Mayer R. Mihály és Jedlaska Ernő tart. tisztjelölteket tart. hadnagyokká kinevezte.

— **Katonai kitüntetés.** A király megparancsolta, hogy Hellberg János 29 gy. ezredbeli tartalékos hadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a legfelső dicső elismerés tudtul adassék.

— **Adomány.** A m. kir. államcsúcs nagybecskereki műhelye az erdélyi menekültek javára 50 korona adományt küldött lapunkhoz. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Posztók, szövetek és készruhák bejelentése.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelteket, hogy a 4324—1915. sz. M. E. rendelet értelmében bejelentés alá eső készleteiket haladéktalanul jelentsék be a kamaránál kapható bejelentő-ürlap felhasználásával, mert a mulasztás súlyos büntetést von maga után.

— **A Növédelmi iroda közleményei.** A nagybecskereki katolikus nők szociális Missziójának Növédelmi Irodája közli:

Egy intelligens 30 és 40 év közötti nő, ki perfektül beszéli a német nyelvet és a háztartás minden ágában jártassággal bír, állást keres helyben gyermekek mellé, vagy mint házvezetőnő.

Egy brassói menekült nő, ki adóhivatalban hosszabb ideig működött, irodai alkalmazást keres, gépirásban jártas. Közlebbi felvilágosítást a Növédelmi Iroda ad.

— **Adakozunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!** Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.

— **Mi kell a népnek?** A becsületes magyar népet nem egyszer elrágalmazták, hogy ami nívós, izléses és igazán szép, az magas neki és nem szívesen vásárolja. Ezt a rágalmat egyszeribe agyonütötte Az Érdekes Ujság csodálatosan gyors hódítása. Ez a négy évi fennállása óta országhódítóknak bizonyult képes hetilap művészi képeivel, izléses beállításával s olvasmányainak irodalmi hangjával egyaránt meg tudta hódítani az ugynevezett intellektueket s a nagyközönséget. Az Érdekes Ujság a kunyhótól a palotáig mindenüvé eljutott s ezt a nagy népszerűséget még fokozni fogják azok a harcéri, irodalmi, művészi pályázatok, melyeket a gyönyörű hetilap most tűzött ki 4000 korona értékben. A népszerű képes hetilap most „Az Érdekes Ujság Könyvei” címmel regénysorozatot indít, melynek első kötetét, Molnár Ferenc legújabb könyvét, a lap előfizetői teljesen ingyen, példányonként vásárlói pedig 170 koronáért kapják. Az Érdekes Ujság előfizetési díja negyedévre 5 korona.

— **Mindent a hadseregnek!** A m. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala kéri az áldozatkész magyar társadalmat, hogy a számára használhatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gyapju és vászonrongyokat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különítményéhez (IV. Váczitea 38. sz.) a harcérien való felhasználás végett. A „Szeretetadomány” jelzésű csomagok ingyen szállíttatnak.

Színház.

Nebántsvirág. Balláké tegnap este állítólag a Nebántsvirágot adták elő. De nem vagyunk egészen biztosak benne, mert ami a színpadon végbement, az inkább valami circuszi tohuvabohu volt, amelyben ide-oda ugrottak, ordítottak, ellenben igen hamisan énekeltek össze-vissza, úgy hogy sehogyse tudtuk kihámozni, hogy ami előtűnt a színpadon kavarog, az Hervé gyönyörű operettje volna. Senki sem mondhatja, hogy a legcsekélyebb rosszindulattal is volnánk a társulat iránt, sőt az igyekezetnek a legkisebb megnyilvánulását is mindig siettünk kiemelni, de úgy látszik sem a serkentés, sem a jóakaratu intés nem használ s a társulat odaviszi a dolgokat, hogy a jövőre teljesen lehetetlenné teszi magát Nagybecskereken. Ez ma már a nagybecskereki közönség egyhangú véleménye.

A nagykikindai járás főszolgabirjától.

1167—916. szám.

1270—3.1

Pályázati hirdetés.

Azújonnán szervezett **tiszahegyesi adóügyi segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek ésfelhívom a pályázókat, hogy képesítésüket, eddigi működésüket és életkorukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi október hó 20-ik napjának d. e. 12 órájáig annyival is inkább adják be, mert később érkező kérelmek figyelembe nem vétetnek.

A választást folyó évi október hó 23. napján d. e. 9 órakor fogom Tiszahegyes község-házánál megejteni.

Az állás javadalmazása a következő:

1. Fizetés 1400 korona.
2. Működési pótlék 1000 korona.
3. Lakbér 400 korona.
4. Fűtési átalány 300 korona.
5. Járáson belüli utiátlány 80 korona.
6. 2 (kettő) öl keményhasábfá vagy annak mindenkori piaci értéke.

Nagykikinda, 1916 október hó 4.

Horváth főszolgabiró.

Ház eladó

NAGYBECSKEREKEN, ötszobás urilakással.

Ugyanott elköltözés folytán eladó néhány műtárgy, eredeti festmény, híres mesterek metszetei s képes folyóiratokból álló könyvtár is. :: ::
— Közlebbit a kiadóhivatalban. —

1267—x.2

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fhg.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv.Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Kremser István, Gizella-part.
Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hídon túl, Ambrózy
szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Háló, kötéláru kereskedés:

Konkoly Róza I. és Testvérei, József fő-
herceg-utca 5.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-
udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Székáruktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.